

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/61/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6417210683
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6417210683.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov Mgr. Janky Benkovičovej a JUDr. Ivicy Hanuskovej, v spore žalobcu Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Mýtna 48, Bratislava, proti žalovanému D. P., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom D. P. U. XXX/XX, T. R., o zaplatenie 3.637,53 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 20Csp/191/2017-58 z 11. októbra 2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým žalobu vo zvyšku zamietol (II. výrok) a v závislom výroku o trovách konania (III. výrok), **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Žiar nad Hronom, ako súd prvej inštancie (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, event. „prvoinštančný súd“), rozsudkom zo dňa 11. 10. 2018 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 617,54 Eur s 8 % úrokom z omeškania ročne od 21. 10. 2017 do zaplatenia v pravidelných mesačných splátkach po 50,- Eur mesačne, splatných vždy do 20. dňa v príslušnom mesiaci s tým, že prvá splátka je splatná v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom rozsudok nadobudne právoplatnosť, pričom omeškanie so zaplatením jednej splátky má za následok splatnosť celého dlhu (I. výrok). Vo zvyšku žalobu zamietol (II. výrok). O trovách prvoinštančného konania rozhodol tak, že žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi (III. výrok).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že právny predchodca žalobcu - Všeobecná úverová banka, a. s. sa žalobou domáhal uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť mu sumu 4 255,07 Eur s 8 % úrokom z omeškania ročne od 21. 10. 2017 do zaplatenia a to z titulu dlhu vzniknutého na základe Zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty (ďalej aj „Zmluva“), ktorou bol žalovanému poskytnutý úver s dohodnutým úrokom 22,8 % ročne. Ku dňu vystavenia výpisu z kartového účtu mal schválený úverový rámec 1 800,- Eur, pričom bol povinný ho splácať v mesačných splátkach po 60,- Eur. Ku dňu 30. 09. 2017 dlh žalovaného predstavoval žalovanú sumu, ktorú v lehote splatnosti do 20. 10. 2017 neuhradil.

3. Prvoinštančný súd vec právne posúdil podľa ustanovení § 39, § 52, § 53c, § 451 ods. 1, 2, § 458 ods. 1, § 523 ods. 1, 2, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách (ďalej len „zák. č. 129/2010 Z. z.“, resp. „Zákon o spotrebiteľských úveroch“) a dospel k záveru o čiastočnej dôvodnosti nároku žalobcu ohľadne sumy 617,54 Eur, na ktorú zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi titulom bezdôvodného obohatenia, pretože podľa výpisov vyčerpal peňažné prostriedky v celkovej sume 2 297,54 Eur a žalobcovi uhradil sumu 1 680,- Eur, preto rozdiel predstavoval priznanú sumu. Na uvedenú sumu mal žalobca nárok v nadväznosti na zmluvné postúpenie pohľadávky na základe Zmluvy o postúpení, žiadosti o postúpenie a oznámenia o

postúpení pohľadávky, čím preukázal aktívnu vecnú legitímáciu v spore. Okresný súd poukázal zároveň na nedostatky Zmluvy podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch (absencia vymedzenia trvania zmluvy, termínu splácania splátok), pretože sa v nej uvádzala len splatnosť splátok 15. dňa v mesiaci bez určenia odkedy treba splátky začať platiť, ktoré by v prípade platnosti Zmluvy robili úver bezúročným a bezpoplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch a rovnako by mal žalobca nárok na zaplatenie len priznanej sumy. Konštatoval, že predmetná Zmluva je spotrebiteľskou, ide o formulárový typ, vopred pripravený právnym predchodcom žalobcu, pričom v rozpore s § 53c OZ obsahovala uvedenie ceny omnoho menším písmom, než bol uvedený predmet Zmluvy, pretože úverový rámec 1 800,-Eur a štandardná mesačná splátka vo výške 60,-Eur boli uvedené v porovnaní s ostatným textom Zmluvy výrazne väčším a hrubým písmom, ktoré upútalo hneď pri prvom pohľade na zmluvný text, pričom výška úrokovej sadzby a RPMN boli písané menším písmom. S poukazom na citované ustanovenie mala byť cena uvedená aspoň tak veľkým písmom ako je vyjadrený predmet Zmluvy, pretože to je relevantný údaj pre spotrebiteľa. Z uvedených dôvodov Zmluvu vyhodnotil ako absolútne neplatnú podľa § 39 OZ pre jej rozpor s § 53c OZ. Žalobcovi zároveň priznal úroky z omeškania od požadovaného dňa 21. 10. 2017 do zaplatenia. Vzhľadom na majetkové pomery žalovaného, ktorý mal nízky mesačný príjem, 4 vyživovacie povinnosti, akceptoval jeho žiadosť a umožnil mu dlh splácať v mesačných splátkach po 50,- Eur, s ktorou výškou v konečnom dôsledku súhlasil aj sám žalobca. Okresný súd poukázal na skutočnosť, že nemohol rozhodnúť vo veci rozsudkom pre uznanie nároku podľa § 282 CSP, nakoľko rozhodnutie uvedeným spôsobom navrhol žalobca až v podaní zaslanom elektronicky dňa 09. 10. 2018 (hoci písomné vyjadrenie žalovaného k žalobe prevzal už dňa 24. 09. 2018) a k dispozícii ho mal súd až dňa 15. 10. 2018, kedy bolo spracované elektronickým systémom v dôsledku oneskoreného spracovávaní elektronických podaní, t. j. po vyhlásení rozsudku dňa 11. 10. 2018.

4. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), vzhľadom na pomer úspechu a neúspechu v spore, v ktorom bol žalovaný v prevažnej miere úspešný v rozsahu 70 (úspech 85 % - neúspech 15 %), pričom v konaní mu trovy nevznikli, a preto mu ich náhradu nepriznal.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, a to konkrétne proti II. výroku a závislému výroku o trovách konania a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalovanému uloží povinnosť zaplatiť mu sumu 3 637,53 Eur s príslušenstvom a náhradu trov konania.

6. V odvolaní namietal, že súd prvej inštancie rozhodol v rozpore so zásadou kontradiktórnosti konania a § 282 CSP. Žalobu v časti zamietol z dôvodu posúdenia Zmluvy ako absolútne neplatnej, pričom neprihliadol na uznávací prejav žalovaného a jeho návrh na rozhodnutie sporu rozsudkom pre uznanie nároku. Poukázal na žalovaným nerozporovaný nárok, keď ho navyše vo vyjadrení uznal. Zároveň poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/660/2014, č. k. 24Co/345/2016 - 67. Požiadavka určitosť uznávacieho prejavu je podľa judikatúry splnená aj bez výslovného použitia výrazu „uznanie dlhu“, ak je z okolností prípadu nepochybné, že išlo o uznávací prejav (R 25/1993). V podaní zo dňa 09. 10. 2018 navrhol navrhnuť spor rozsudkom pre uznanie nároku podľa § 282 CSP z dôvodu uznania nároku žalovaným, teda boli splnené zákonné podmienky pre rozhodnutie sporu rozsudkom pre uznanie nároku a prvoinštančný súd mal tak rozhodnúť bez vyhodnocovania skutkového stavu, či predložených dôkazov, ako aj právneho posúdenia skutkového stavu z hľadiska hmotného práva, ktorý postup bol v rozpore s podstatou rozhodovania na základe uznania nároku, kedy súd neskúma hmotnoprávne predpoklady uznania. K účinkom procesného úkonu uznania nároku odkázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obo/38/2009 zo dňa 25. 03. 2010. Prípadná argumentácia prvoinštančného súdu o potrebe vykonávania ex offio súdnej kontroly z dôvodu spotrebiteľského charakteru sporu aj v prípade procesného uznania nároku bola bez opory v práve, pretože § 282 CSP stanovuje, že v prípade uznania nároku žalovaným súd rozhodne rozsudkom pre uznanie a výnimka neplatní ani pre spotrebiteľské spory. V súvislosti s nemožnosťou okresného súdu rozhodnúť spor rozsudkom pre uznanie z dôvodu, že jeho vyjadrením disponoval až po rozhodnutí vo veci samej, namietal porušenie práva na spravodlivý proces, pretože podanie obsahujúce návrh na rozhodnutie sporu rozsudkom pre uznanie nároku obdržal prvoinštančný súd v dôsledku oneskoreného spracovávaní elektronických podaní, pričom ho zaslal s dvojďňovým predstihom a nemôže zodpovedať za technické nedostatky na strane súdu.

7. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

8. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379, § 380 a § 381 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom II. výroku a v závislom výroku o trovách konania (III. výrok), podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

10. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce námietky žalobcu, ktoré boli v odvolaní ním vznesené a v plnom rozsahu sa stotožňuje so správnosťou rozhodnutia súdu prvej inštancie.

11. Podstatou odvolacej námietky žalobcu bolo porušenie zásady kontradiktórnosti konania, práva na spravodlivý proces tým, že prvoinštančný súd nerozhodol na základe jeho návrhu na rozhodnutie sporu rozsudkom pre uznanie nároku, návrh doručil prvoinštančnému súdu včas (dva dni pred pojednávaním), ktorý návrh pre technické nedostatky na strane súdu nemal prvoinštančný súd k dispozícii v deň pojednávania, kedy rozhodol vo veci samej.

12. Pretože odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, preskúmal správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, vzhľadom na odvolaciu námietku žalobcu, a teda, či prvoinštančný súd pochybil, keď nerozhodol rozsudkom pre uznanie nároku na základe návrhu žalobcu, ktorý bol síce doručený prvoinštančnému súdu pred rozhodnutím vo veci samej, avšak pre technické problémy na strane súdu ho prvoinštančný súd nemal k dispozícii.

13. Povinnosťou súdu v spore s ochranou slabšej strany je prihliadať ex offo na neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve, preto nemôže súd uznanie nároku spotrebiteľom prijať a rozhodnúť rozsudkom pre uznanie. Nemôže teda vydať rozsudok pre uznanie, ak je v rozpore so zákonom. Je potrebné vychádzať z ust. § 298 v spojení s § 295 CSP, týkajúcich sa slabšej strany - spotrebiteľa, kde je upravená ex offo povinnosť skúmať neprijateľné zmluvné podmienky. Súd je povinný si obstaráť aj bez návrhu dôkazy na tento účel a vykonať ich. Dôležitá je aj poučovacia povinnosť súdu voči spotrebiteľovi podľa § 292 CSP, ktorá by mala vždy smerovať k tomu, aby spotrebiteľ (ktorého rozumové schopnosti sú a zodpovedajú priemernej vyspelosti) pochopil, v čom poučenie spočíva. Poučenie sa má týkať procesných práv spotrebiteľa, ako sa môže procesne brániť. K neprijateľným zmluvným podmienkam sa musí ex offo prihliadať, pretože protekcia spotrebiteľa je daná právnou úpravou.

14. Niet pochybností, že v prejednávanej príhode išlo o spotrebiteľský spor, čoho dôkazom je Zmluva o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB, uzavretá dňa 21. 05. 2012, ktorá ex offo podliehala súdnej kontrole z hľadiska zistenia, či neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, jej platnosti a splnenia náležitostí podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch, či jej súladu s ustanoveniami § 52 a nasl. OZ.

15. Odvolací súd konštatuje, že prvoinštančný súd predmetnú Zmluvu správne podrobil súdnej kontrole a napriek uznávaciemu prejavu žalovaného na pojednávaní konanom dňa 11. 10. 2018, bol tento prejav žalovaného bez právnej relevancie a to aj za predpokladu dispozície návrhu žalobcu na rozhodnutie sporu rozsudkom pre uznanie nároku, ktorý návrh však pre pochybenie na strane súdu nemal prvoinštančný súd k dispozícii v deň pojednávania 11. 10. 2018.

16. Odvolací súd uzatvára, že prvoinštančný súd sa nedopustil porušenia práva na spravodlivý proces ani nerozhodol v rozpore so zásadou kontradiktórnosti a § 282 CSP, keď neprihliadol na uznávaci prejav žalovaného, dôkladne podrobil kontrole Zmluvu uzavretú medzi stranami sporu (právnym predchodcom žalobcu VÚB, a. s.,) a rozhodol vecne správne.

17. Zároveň odvolací súd poukazuje na ust. § 290 až § 300 CSP, ktoré upravujú osobitosti konania v individuálnych spotrebiteľských sporoch so zohľadnením potreby aktívnej kompenzácie nerovného postavenia dodávateľa a spotrebiteľa, ktoré sa uplatnia bez ohľadu na to, či je v individuálnom spotrebiteľskom spore žalobcom spotrebiteľ alebo dodávateľ. Hmotnoprávne ustanovenia chrániace spotrebiteľa v záväzkových vzťahoch patria k realite európskeho aj slovenského vnútroštátneho práva, ktorého normy zásadným spôsobom ovplyvnili charakter civilného práva. Je nesporné, že dodávateľ je

ten, ktorý zostavuje Zmluvy uzatvárané so spotrebiteľom, vystupuje v mnohých sporoch ako žalobca, často s podobným predmetom konania, z čoho mu plynú viaceré výhody. Naproti tomu spotrebiteľ, ak neuplatní svoj nárok, nie je dodávateľ motivovaný zmeniť svoje obchodné správanie, pretože jeho postup v rozpore so zákonom sa mu oplatí. Z uvedených dôvodov bola daná teda potreba regulácie spotrebiteľských vzťahov a to nie len v európskom práve, ale aj slovenskom vnútroštátnom práve. Vzhľadom na špecifickosť sporov týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv, je toto nesprávna odvolacia námietka žalobcu, podľa ktorého mal prvoinštančný súd rozhodnúť rozsudkom pre uznanie bez potreby vykonávania ex offo súdnej kontroly uzavretej Zmluvy. Práve naopak, pre spotrebiteľské spory platí výnimka potreby vykonávania súdnej kontroly Zmlúv, tak ako správne postupoval aj súd prvej inštancie.

18. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom II. výroku, vrátane závislého výroku o trovách konania (III. výrok) podľa ust. § 387 ods. 1 CPS ako vecne správne potvrdil.

19. Pri rozhodovaní o náhrade trov odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP, z ktorého vyplýva: „O nároku na náhradu trov rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí“. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ust. § 255 ods. 1 CSP. V predmetnom prípade bol v odvolacom konaní bol plne úspešný žalovaný, preto by mu podľa uvedeného ustanovenia vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania. Nakoľko mu však žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli, odvolací súd mu náhradu trov konania nepriznal.

20. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis.
- (§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).